

15. juli 2020

UKA 2020/107

I medfør af §36 i Inatsisartuts forretningsorden fremsætter jeg hermed følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes vi kan sikre at små og mellemstore bygge – og anlægsvirksomheder får en større andel i udbudte offentlige anlægsopgaver.

(Medlem af Inatsisartut, Doris J. Jakobsen, Siumut)

Vi har nu i relativt mange år oparbejdet erfaring med bygge-og anlægsområdet, og man har siden 1950 og frem til i dag udført store bygge- og anlægsopgaver, ikke mindst i perioden fra 1960'erne til 1990'erne hvor det gik hårdest til. Det er da også derfor vi i dag vistnok kan sige, at byggeriet som sådan ikke har været i vore hænder og derfor heller ikke bærer præg af vores egen spirit, ikke mindst fordi byggeriet har været udført af udefrakommende, som har været her og tjene hurtige penge på byggerierne og det er da også som følge heraf, at vi i dag må leve med byggerier hvis standard er under middel.

Vi må derfor i de kommende år se at få vendt kajakken og forlade ønsket om hurtig profit og i stedet få sat en god kvalitet i højsædet indenfor byggeriet.

Desuden mener jeg også, at de mindre og mellemstore virksomheder der er ejet af hjemmehørende, skal til at benyttes mere af det offentlige igen indenfor bygge- og anlægssektoren. Jeg vil derfor på denne baggrund fremlægge følgende forslag som kan vægtes højere:

- Når der skal gennemføres mindre bygge- og anlægsopgaver som er i størrelsesordenen 30 millioner kr., så bør disse gennemføres som fagentreperiser, hvor grænsen for denne type opgaver i dag har en grænse på kr. en halv million.
- Når der skal gennemføres bygge- og anlægsopgaver som er finansieret af det offentlige, så bør det være et ufravigeligt krav, at virksomheden har lærlinge, som for eksempel kan der passende være 1 lærling pr. 2 færdigtudannede faglærte. Man har på et seminar ment, at Naalakkersuisuts forslag om at der først skal være en lærling, når der er 11 faguddannede ikke er acceptabelt.
- Det er af stor vigtighed, at de virksomheder der skal stå for bygge- og anlægsvirksomheden ved større opgaver, at der etableres en garantifond herhjemme, som skal etableres i samarbejde med Naalakkersuisut og Bankerne. Der skal altså etableres en Garantifond for Bygge- og Anlægsområdet herhjemme.

Udover disse spørgsmål er der også andre relevante spørgsmål, som man kan tage op i den aktuelle debat og dem fremlægger jeg her:

Hvad er årsagen til at Bygge- og Anlægsarbejderne har været så ustabile i mange år?

Kan man tilrettelægge byggerierne således, at der er arbejde hele året rundt?

Kan man udnytte vores geografiske placering imellem Nordamerika og Island til at skaffe billigere bygge- og anlægsmaterialer? Og kan man finde mere egnede bygge- og anlægsmetoder og materialer der er bedre egnede til det Artiske klima, der passer bedre herop end det vi bruger i dag?

Hvordan kan man tilpasse loven om udbud og licitation herhjem til på den bedst mulige måde?

De krav der i dag stilles med udgangspunkt i AP95, kan de tilpasses endnu bedre hertil?

Det er nødvendigt sammen med bygge- og anlægsområdets interessenter, at få rejst spørgsmålet og få diskuteret om det at kunne bygge hele året rundt ikke er mere attraktivt og om man kan planlægge sig ud af dette problem.

Med tanke på at Grønland bliver en stat, bør vi blive bedre til at planlægge bygge- og anlægsaktiviteter med det formål, at kunne tilbyde helårsarbejde for hjemmehørende ansatte.

Vi må til at gå væk fra byggerier der hele tiden stopper dels af hensyn til samfundsøkonomien og for at sikre arbejde året ud, det er alt for utilfredsstillende med arbejder der hele tiden afbrydes.

Fragtmulighederne i forbindelse med bygge-og anlægsmulighederne er alt for begrænsede. Med tanke på fragsituationen er vi alt for afhængige af Danmark og bør undersøge andre lande, for eks. Canada, USA og Island. Vi kan muligvis indkøbe byggematerialer i de nævnte lande, der er langt billigere end dem vi køber i dag.

Med disse bemærkninger er det mit ønske, at vi må få en udbytterig debat.